

STEREOTAKTIČNO OBSEVANJE KOSTNIH ZASEVKOV: REZULTATI ZDRAVLJENJA NA ONKOLOŠKEM INŠITUTU LJUBLJANA

Alenka Čulk^{1*}, Anja Rankovec^{1*}, Janja Sedlar^{1*}, Ivica Ratoša^{1,2}, Jasna But Hadžić^{1,2}

¹Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Vrazov trg 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

²Sektor radioterapije, Onkološki inštitut Ljubljana, Zaloška cesta 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

Elektronski naslov: iratosa@onko-i.si; * delitev prvega avtorstva

Stereotaktično obsevanje telesa (SBRT) je obsevalna tehnika, ki jo od leta 2016 izvajamo na Onkološkem inštitutu Ljubljana (1,2). Je visoko natančno, neinvazivno in slikovno vodeno hipofrakcionirano obsevanje z nizko stopnjo neželenih učinkov. Omogoča dobro lokalno kontrolo bolezni, kontrolo simptomov bolezni, podaljša čas do menjave sistemskega zdravljenja ter izboljša preživetje z nizko stopnjo neželenih učinkov (3,4). Na izid zdravljenja lahko poleg kliničnih dejavnikov vpliva tudi predpis obsevalnega odmerka in lokacija zasevka. Hipoteza raziskave je bila, da biološka efektivna doza, volumen obsevanja, lokacija zasevka in histopatološki podtip raka vplivajo na izid zdravljenja s tehniko SBRT. Namenski raziskave je bil opredeliti vpliv kliničnih in obsevalnih dejavnikov na izid zdravljenja s SBRT v Sloveniji. V raziskavi smo retrospektivno pregledali podatke bolnikov z metastatskim rakom, zdravljenih na Onkološkem inštitutu Ljubljana od 2016 – 2021 s tehniko SBRT. Zbrali smo osnovne demografske podatke bolnikov, podatke o primarnem tumorju, metastatski bolezni, predpisu obsevalnega zdravljenja, obsevalnega načrta, lokalni kontroli bolezni, zapletih zdravljenja in preživetju. Povezavo med kliničnim izidom zdravljenja (lokalno kontrolo, preživetje) in podatki iz obsevalnih načrtov smo preverili z ustreznimi statističnimi testi. Rezultati raziskave, ki jih bomo predstavili na strokovnem srečanju, bodo pomembni za prilagoditev obstoječega algoritma zdravljenja kostnih zasevkov s tehniko SBRT pri bolnikih z metastatskim rakom v Sloveniji.

Literatura

1. But-Hadžić J, Ratosa I, Jenko A, et al. Protokol za obsevanje vretenc s tehniko SBRT. Ljubljana: Onkološki inštitut, 2019. 1 zv., ilustr. [COBISS.SI-ID 3200891]
2. Ratosa I, But-Hadžić J, Jenko A, et al. Stereotaktično obsevanje telesa : protokol : priporočila za predpis doze, načrtovanje in izvedbo SBRT. Ljubljana: Onkološki inštitut, 2021. 35 str., graf. prikazi. [COBISS.SI-ID 56507651]
3. Harrow S, Palma DA, Olson R, et al. Stereotactic Radiation for the Comprehensive Treatment of Oligometastases (SABR-COMET): extended long-term outcomes. Int J Radiat Oncol Biol Phys. 2022;114(4):611–616.
4. Olson R, Jiang W, Liu M, et al. Treatment with stereotactic ablative radiotherapy for up to 5 oligometastases in patients with cancer: primary toxic effect results of the nonrandomized phase 2 SABR-5 Clinical Trial. JAMA Oncol. 2022; 8(11):1644-1650.